

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра музикознавства та музичної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 19 » 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

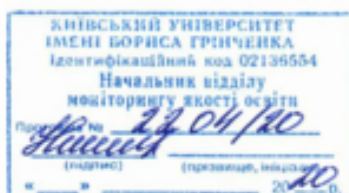
Історія музики: Історія української музики

для студентів

спеціальності: 025 Музичне мистецтво

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

освітньої програми: 025.00.02 Сольний спів

Київ – 2020

Розробник:

Лігус Ольга Марківна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Викладач: Лігус Ольга Марківна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Протокол від "28" серпня 2020 року №8

Завідувач кафедри _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми

_____.2020 р.

Гарант освітньої програми _____ Олександр ОПАНАСЮК

Робочу програму перевірено

_____.2020 р.

Заступник директора _____ Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра музикознавства та музичної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ Олексій ЖИЛЬЦОВ

« ___ » _____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія музики: Історія української музики

для студентів

спеціальності: 025 Музичне мистецтво

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

освітньої програми: 025.00.02 Сольний спів

Київ – 2020

Розробник:

Лігус Ольга Марківна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Викладач: Лігус Ольга Марківна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Протокол від “28” серпня 2020 року №8

Завідувач кафедри _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми
___. ___. 2020 р.

Гарант освітньої програми _____ Олександр ОПАНАСЮК

Робочу програму перевірено
___. ___. 2020 р.

Заступник директора _____ Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р.,
протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
«Історія музики: Історія української музики»		
<i>Вид дисципліни</i>	<i>вибіркова</i>	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	<i>українська</i>	
<i>Загальний обсяг кредитів/годин</i>	<i>2/60</i>	
<i>Курс</i>	<i>2</i>	<i>-</i>
<i>Семестр</i>	<i>3</i>	<i>-</i>
<i>Кількість змістових модулів з розподілом:</i>	<i>2</i>	
<i>Обсяг кредитів</i>	<i>2</i>	<i>-</i>
<i>Обсяг годин, у тому числі:</i>	<i>60</i>	<i>-</i>
<i>Аудиторні</i>	<i>28</i>	<i>-</i>
<i>Модульний контроль</i>	<i>4</i>	<i>-</i>
<i>Семестровий контроль</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Самостійна робота</i>	<i>28</i>	<i>-</i>
<i>Форма семестрового контролю</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета курсу полягає в організації процесу формування слухацької та виконавської культури майбутнього фахівця, цілісного пізнання й осмислення закономірностей та особливостей розвитку української музичної культури та мистецтва від найдавніших часів до ХХ ст.

Завдання курсу

- ознайомлення з історією української музичної культури, її провідними напрямками та стилями, етапами розвитку, творчістю українських композиторів;
- формування спеціального термінологічно-поняттєвого апарату знань;
- розширення музично-історичної ерудиції студентів.
- формування образно-емоційного ставлення у сприйнятті музичного матеріалу;
- прищеплення пієтету до своєї національної культури, усвідомлення необхідності вивчення її джерел та здобутків;
- розвиток навички визначати зв'язок української музики з іншими видами мистецтва, літературою, образотворчим мистецтвом, національними традиціями тощо;
- виховання естетичного та музичного смаку, формування критеріїв самостійної оцінки творів українського музичного мистецтва;
- розвиток свідомого розуміння історичних взаємозв'язків української та європейських музичних культур;
- формування навичок аналітичного та критичного мислення,

- розвиток навички аналітично-пошукової роботи із використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

1. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У процесі вивчення курсу з історії української музики студенти повинні **знати**:

- терміни та поняття, що складають категоріальний апарат курсу;
- періодизацію історії української музики, етапи її розвитку;
- соціально-історичний та культурний контекст музичного явища, що вивчається;
- жанри та композиційні техніки (прийоми, техніки композиційного мислення);
- основні («великі») музичні стилі та течії окремих епох, авторські стилі творчих індивідуальностей;
- життєвий та творчий шлях видатних українських композиторів, визначальні твори в історії української музики та їхні особливості.

Студенти повинні **вміти**:

- дати визначення термінам та поняттям курсу;
- характеризувати головні тенденції розвитку музичного мистецтва у соціально-історичному та культурному контекстах;
- викласти зміст інформаційних тем курсу;
- розкрити характер змін музичного мистецтва на різних етапах його розвитку;
- слухати музику, образно висловлюватись щодо характеру, ідейного значення музичних творів, їх цінності;
- аналізувати засоби музичної виразності, визначати стиль та жанр творів, їх художню цінність, вирізняти типологічні та специфічні риси того або іншого музичного явища;
- вміти прив'язати за стильовими, жанровими та стилістичними ознаками музичні зразки, окремі музичні твори до різних історичних епох, індивідуальних композиторських стилів або «великих» стилів.

У процесі вивчення курсу студент формує такі **програмні компетентності**:

Загальні компетентності:

Світоглядна: наявність ціннісно-орієнтаційної позиції. Загальнокультурна ерудиція, широке коло інтересів. Розуміння значущості для власного розвитку історичного досвіду людства. Розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії.

Громадянська: здатність до реалізації прав і обов'язків громадянина України. Здатність робити свідомий соціальний вибір та застосовувати демократичні технології прийняття рішень. Уміння діяти із соціальною відповідальністю та громадською свідомістю.

Комунікативна: здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності. Здатність працювати у команді. Вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення. Здатність до професійного спілкування іноземною мовою.

Інформаційна: здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань. Здатність до ефективного використання

інформаційних технологій у соціальній та професійній діяльності.

Науково-дослідницька: здатність виконувати навчально-дослідні завдання на основі аналітико-синтетичної мисленнєвої діяльності. Володіння науково-дослідними методами відповідно до фахового спрямування. Обізнаність в особливостях проектної діяльності, готовність до її реалізації. Критична обізнаність та інтелектуальна чесність. Здатність до нестандартних рішень типових задач і здатність вирішувати нестандартні завдання.

Самоосвітня: здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

Фахові компетентності:

Мистецтвознавча: володіння базовими знаннями з історії мистецтв та теорії вокального виконавства. Знання особливостей професійного та аматорського вокального виконавства. Розуміння відмінностей академічного,

Інструментально-виконавська: здатність застосовувати інструментально-виконавські уміння у навчальній, педагогічній та концертно-виконавській діяльності. Знання інструментально-педагогічного репертуару та володіння методами роботи над творами різної форми, жанру, стилю.

Програмні результати навчання:

Сформованість світогляду, активної громадянської позиції, загальної культури. Уміння аналізувати й інтерпретувати соціальні та культурно-мистецькі явища і процеси, аргументувати власні оцінні судження.

Здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності. Здатність працювати в команді (музично-творчому колективі). Вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення, основами спілкування іноземними мовами.

Здатність до науково-дослідницької діяльності у сфері вокального виконавства та вокальної педагогіки. Мисленнєва активність, творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань.

Готовність до планування й організації вокально-виконавського та вокально-педагогічного процесу, мистецьких програм і проєктів.

Здатність застосовувати у вокально-виконавській та вокально-педагогічній діяльності знання з історії мистецтв, історії та теорії музики, сольфеджіо, гармонії, поліфонії, аналізу музичних форм. Володіння навичками розвитку вокального слуху співака.

Сформованість вокальної техніки, культури звуку, навичок сольного й ансамблевого співу, індивідуальної виконавської манери. Здатність до творчої інтерпретації вокальних творів.

Володіння методикою постановки й розвитку співацького голосу, методами роботи над вокальним репертуаром для різних типів голосів. Готовність до навчання сольного співу учнів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів.

Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху. Спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію. Здатність до самоосвіти, самоорганізації, рефлексії, самокоригування і самовдосконалення.

Вивчення курсу Історія музики: Історія української музики передбачає тісний зв'язок із такими дисциплінами як Історія зарубіжної музики, Історія України, теорія музики, гармонія, аналіз музичних творів.

Викладання курсу Історія музики: Історія української здійснюється переважно у

дистанційному режимі з використанням ЕНК, розміщеного на платформі Moodle. Лекційні, семінарські та лабораторні заняття можуть проходити в режимі відео-конференцій, модульний контроль та контроль самостійної роботи – в аудиторіях, обладнаних ПК.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№ п/п	Назви модулів і тем	Усього	Види занять та розподіл годин			
			Аудиторні			Самостійна робота
			Лекції	Семінарські заняття	Лабораторні заняття	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Українська музична культура від найдавніших часів до XIX ст.						
1.1.	Витоки української музичної культури. Музика Київської Русі	4	2			2
1.2.	Українська музична культура XVI – першої половини XVIII ст. Музичне бароко	6	2			4
1.3.	Українська музична культура другої половини XVIII ст. Хоровий концерт у творчості М. Березовського, Д. Бортнянського, А. Веделя	8	2	2		4
1.4.	Розвиток світських жанрів у творчості композиторів другої половини XVIII ст.	6		2		4
Модульний контроль		2				
Разом		26	6	4		14
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Українська музика епохи Романтизму						
2.1.	Українська музика першої третини XIX ст.: зародження романтизму	4	2			2
2.2.	Музична культура Наддніпрянської України середини – другої половини XIX ст.	8	2	2		4
2.3.	Музична культура Галичини середини – другої половини XIX ст.	8	2	2		4
2.4.	Розквіт романтичного стилю у творчості М. Лисенка	12	4	2	2	4
Модульний контроль		2				
Разом		34	10	6	2	14

Всього за семестр	60	16	10	2	28
--------------------------	-----------	-----------	-----------	----------	-----------

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Українська музична культура від найдавніших часів до XIX ст.

Тема 1.1. Витоки української музичної культури. Музика Київської Русі

Історичні свідчення про побут та загальнокультурний рівень слов'янських племен, що проживали на території сучасної України. Археологічні та історичні джерела (античні, візантійські, арабські) про місце і роль музики в побуті цих племен (музичний інструментарій, обрядові дійства). Осередки первісної культури на території України. Особливості язичницького світогляду, його вплив на формування менталітету українців. Космогонічні мотиви слов'янської міфології, які відбилися в українському календарно-обрядовому фольклорі. Найдавніші жанри календарно-обрядового фольклору. Структурна й інтонаційна специфіка народних пісень весняного, літньо-осіннього та зимового календарних циклів. Локальні особливості виконання цих пісень у різних місцевостях України.

Історичні умови розвитку культури Київської Русі, її розквіт у X – початку XII ст. Історична роль офіційного прийняття християнства у розвитку давньоукраїнської культури. Візантійські та болгарські впливи на культуру Київської Русі. Середньовічний тип культури, його особливості в країнах Європи та на території України IX – першої половини XV ст. Типологічно спільні риси в культурі європейського та українського середньовіччя. Основні галузі розвитку музичної культури епохи Середньовіччя в Україні-Русі: фольклор, духовно-християнська, світська (дружинно-князівська). Фольклор: розвиток календарно-обрядових жанрів, розквіт билинного епосу, феномен скомороства. Духовно-християнська галузь: візантійські впливи. Храмове будівництво, іконопис, поширення церковно-богослужбових книг старослов'янською мовою, запровадження візантійського церковного співу та формування старокіївського монодичного співу. Ідеографічна нотація, жанри монодичних наспівів. Система восьмигласся. Виникнення київського знаменного співу. Світська (дружинно-князівська) галузь: створення музично-поетичних творів («Слово о полку Ігоревім»), славільних пісень.

Література основна: 3, 4, 10.

Додаткова: 1, 11, 14, 15.

Тема 1.2. Українська музична культура XVI – першої половини XVIII ст. Музичне бароко

Загальнокультурні тенденції Ренесансу в Європі. Складні й суперечливі історичні умови розвитку української культури цього періоду (перебування українських земель у складі інших держав, національне та соціальне гноблення). Шляхетсько-католицька політика Речі Посполитої, Берестейська унія. Селянсько-козацькі повстання. Виникнення Запорозької Січі. Роль міжнародних зв'язків у розвитку ренесансного гуманізму в Україні. Нові осередки освіти, науки та мистецтва. Просвітницька діяльність братств. Розвиток книгодрукування. Ренесансно-гуманістичні тенденції в літературі, архітектурі, малярстві. Особливості розвитку музичної культури: фольклор (розвиток календарно-обрядових та родинно-побутових жанрів, виникнення дум та історичних пісень); церковна музика (еволюція монодії, виникнення ірмолою, його структура й репертуар, реформування нотного запису – київська квадратна

нотація); світська сфера (музика у князівсько-шляхетському середовищі, міському побуті, музичні цехи у розвитку інструментальної культури, львівська лютнева табулятура).

Бароко як загальноєвропейське явище культури, його типові ознаки. Асинхронність розвитку бароко у різних країнах, особливості бароко у Східній Європі. Історичні умови розвитку культури в Україні. Активізація національно-визвольної боротьби у середині XVII ст., визвольна війна під проводом Б. Хмельницького. Роль України як посередника між культурою Західної Європи та Росії. Розвиток освіти, культури, книгодрукування, відкриття колегіумів. Барокові риси в літературі, малярстві. Музична культура: музика в гетьманському середовищі, цехові музичні об'єднання, музика у Києво-Могилянському колегіумі (1632), а з 1701 – академії, відкриття Глухівської музичної школи. Галузі музичної творчості: фольклор (розквіт українського епосу), кантова культура (духовні та світські канти), церковна музика (партесний спів, партесний концерт, його зв'язок з бароковою естетикою). «Воскресенський канон» та літургії М. Дилецького. Музика у шкільному театрі та вертепі. Музичні жанри та їхні функції у шкільній драмі. Розвиток музично-теоретичної думки. «Грамматика музична» М. Дилецького. Музично-теоретичні ідеї М. Дилецького в контексті західноєвропейської теорії музики.

Література основна: 1, 4, 9.

Додаткова: 2, 3, 14.

Тема 1.3. Українська музична культура другої половини XVIII ст. Хоровий концерт у творчості М. Березовського, Д. Бортнянського, А. Веделя

Загальна характеристика доби Просвітництва в Європі. Характерні риси, світоглядна основа, художні напрями і стилі. Історичні умови розвитку української культури другої половини XVIII ст.: остаточна втрата Україною незалежності, колонізаторська політика Росії. Відплив інтелектуальних і мистецьких сил в Росію. Українські музиканти в Росії: Розвиток музичної культури в Україні: Освіта: музичні класи у Харківському колегіумі. Музичне життя: світська музика, військова музика, домашнє музикування, роль родини Розумовських. Музична творчість: фольклор: гайдамацька тематика в історичних піснях; духовна музика: трансформація хорового концерту; канти (духовні й світські), друкований «Богогласник»; пісня-романс; жанри інструментальної музики; опера у творчості М. Березовського та Д. Бортнянського.

Біографія М. Березовського, проблеми вивчення творчої спадщини. Становлення циклічного духовного концерту. Поєднання традицій партесного концерту (співіснування імітаційно-поліфонічного викладу з акордовим, наскрізна барокова плинність у побудові частин, пісенно-декламаційна мелодика) з яскравими ознаками класичного стилю (тонально-гармонічна ладова система, мотивний розвиток). Особливості образного світу духовних концертів (лірико-драматичні, лірико-скорботні, активно-енергійні образи). Своєрідність мелодики концертів, її виразність попри скупість і простоту музичних засобів. Значна роль гармонії у стилістиці композитора. Особливості побудови циклу з використанням принципу монотематизму.

Творчий шлях Д. Бортнянського. Стельові риси духовного концерту: ознаки бароко, домінуючий класичний стиль (панегіризм, відсутність повтору тематизму, плинність розгортання музичного матеріалу, функціонально-гармонічне ладове мислення, поєднання гармонічної та поліфонічної фактури). Побудова циклу – зв'язок з інструментальними жанрами. Еволюція образної сфери: від панегіричної та світло-ліричної до драматичної та філософсько-заглибленої лірики у пізніх концертах. Зв'язки концертів із міськими жанрами (конт, марш), галантними танцями (менует), українською та російською народною піснею.

Біографія А. Веделя, проблеми вивчення творчої спадщини. Особливості духовного концерту. Синтез барокових, класицистичних ознак та рис сентименталізму. Яскравий вияв української національної самобутності. Створення особливої ліричної образності з відтінками елегійності або драматичної лірики з підвищеною чутливістю (риси сентименталізму). Витоки музики А. Веделя: українська культова монодія, партесний концерт, українські народні пісні різних жанрів (ліричні, лірико-епічні, думи), канти, міська пісня-романс. Різноманітність структури циклу (кількість частин, їх образне співвідношення). Роль варіантного розвитку тематичного матеріалу, тембрової драматургії концертів. Багатство і виразність мелодики, поєднання в ній аріозного й інструментального стилю.

Література основна: 2, 5, 7.

Додаткова: 6, 10, 12, 16, 18.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Українська музика епохи Романтизму

Тема 2.1. Українська музична культура й мистецтво першої третини ХІХ ст.

Романтизм як загальноєвропейський напрям ХІХ ст.: синхронність його існування і неоднаковий його вияв у різних національних культурах Європи та різних видах мистецтв. Зародження в межах романтизму реалістичного напрямку. Різноманітні течії романтизму і прояв у слов'янських країнах, зокрема в Україні, «фольклорного» (або «народного») романтизму. Типологічно спільні риси європейського романтизму: посилення інтересу до людини, її внутрішнього світу, зростання суб'єктивно-ліричного чинника; протиставлення ідеального та реального; примат емоційності; розуміння мистецтва як вільного самовираження митця. Злиття актора з героєм твору. Історизм як одна з важливих рис романтичного світосприйняття. Зв'язок романтизму зі зростанням національної самосвідомості, втілення національної ідеї в різних культурах («національне відродження» країн Східної і Центральної Європи). Формування і розвиток національних шкіл. Усвідомлення визначної ролі народної творчості у створенні національного мистецтва.

Музичне життя і освіта. Розвиток аматорсько-прикладного напрямку у фольклористиці. Початок нового періоду розвитку професійного мистецтва. Домінування світської течії. Прагнення композиторів до національної своєрідності. Романтична поетизація народних образів. Поширення у міському середовищі пісні-романсу, його характерні ознаки. Поєднання народних джерел з традиціями західноєвропейського музичного мистецтва у романсовій творчості українських композиторів. Музично-театральна творчість: зародження національної опери у творчості І. Котляревського («Наталка Полтавка») та Г. Квітки-Основ'яненка («Сватання на Гончарівці»). Інструментальна музика: симфонія невідомого автора початку ХІХ ст., фортепіанна творчість О. Лизогуба, А. Данилевського, Й. Витвицького, А. Барцицького, М. Маркевича, соната для віолончелі з фортепіано І. Лизогуба. Жанри романтичної фортепіанної мініатюри (ноктюрни, мазурки, вальси, полонези, екосези тощо) та романтичні варіації на українські народні теми у творчості багатьох композиторів того часу; зародження віртуозно-інструментального стилю. Віхи біографії і творчості О. Лизогуба, І. Лизогуба, А. Данилевського, Й. Витвицького, А. Барцицького, М. Маркевича.

Література основна: 6, 7, 8.

Додаткова: 1, 5, 17.

Тема 2.2. Музична культура Наддніпрянської України середини – другої половини XIX ст.

Історичні умови розвитку культури Наддніпрянської України другої половини XIX ст. Виникнення в 40-х рр. нової верстви демократичної української інтелігенції, яка відстоювала національні й соціальні інтереси народу. Кирило-Мефодіївське братство. Вплив «Кобзаря» Т. Шевченка. Реформа 1861 р. в Росії. Антиукраїнський Валуєвський циркуляр, а згодом – Емський указ (1876 р.). Зростання народницького руху в Україні. Заснування в 60-х роках в Україні культурно-освітніх організацій «Громад», друкування журналу «Основа». Музичне життя: збагачення новими формами, відкриття перших філармонійних товариств (Київ, Одеса), міські концерти. Функціонування різнонаціональних музичних осередків, їхня роль у засвоєнні українською культурою досягнень західноєвропейської, польської, російської культур. Діяльність РМТ (з 1863 р.), відкриття російської опери (1867 р.), музичних класів (1868 р.), з 1874 р. – музичного училища.

Розвиток хорового руху в Україні (П. Сокальський, П. Ніщинський, П. Демуцький, М. Аркас, М. Лисенко). Розвиток музичної фольклористики (діяльність П. Сокальського, М. Лисенка). Розквіт музично-театральної творчості (створення музики до музично-драматичних вистав П. Сокальським, П. Ніщинським, М. Лисенком). Жанри музичного мистецтва: розвиток оперної творчості (С. Гулак-Артемівський, П. Сокальський, М. Аркас, М. Лисенко). Продовження романтичних традицій у жанрі пісні-романсу та розквіт цього жанру у творчості М. Лисенка. Активне звертання композиторів до народних пісень у жанрах фортепіанних обробок (В. Заремба, А. Єдлічка, П. Сокальський, М. Лисенко), варіаціях (Й. Витвицький, В. Заремба), поетизація народних танців, формування циклічних творів (думка і шумка) та великої форми (рапсодії М. Завадського, П. Сокальського, М. Лисенка), поява програмних творів на українську тематику (Т. Шпаковський, Т. Безуглий, П. Сокальський, М. Колачевський, М. Лисенко). Розвиток української романтичної симфонії (М. Колачевський, В. Сокальський). Віхи біографії і творчості Т. Шпаковського, Т. Безуглого, Й. Витвицького, С. Гулака-Артемівського, В. Заремби, А. Єдлічки, П. Сокальського, П. Ніщинського, П. Демуцького, М. Аркаса, М. Колачевського, В. Сокальського).

Література основна: 6, 7, 8.

Додаткова: 1, 7, 13, 17.

Тема 2.3. Музична культура Галичини середини – другої половини XIX ст.

Історичні умови розвитку культури. Вплив революційних подій 1848 – 1849 рр. у Західній Європі (зокрема в Австро-Угорській імперії) на політичну та культурну ситуацію в Західній Україні. Активізація національного відродження в Галичині. Створення політ. організації «Головна Руська Рада» у Львові (1848), у середині XIX ст. – просвітницьке товариство «Галицько-руська матиця», газета «Зоря Галицька», 1873 – літературне товариство ім. Т. Шевченка у Львові (згодом НТШ). У сер. 70-х років – створення Русько-української радикальної партії на чолі з І. Франком.

Влаштування шевченківських концертів у різних містах Західної України. Хоровий рух (хорове товариство «Торбан», «Боян») та його діячі: А. Вахнянин, В. Матюк, В. Шухевич, Я. Вітошинський). Продовження діяльності аматорських театральних труп, відкриття українського театру при товаристві «Руська бесіда» у 1864 р. Відкриття австрійської консерваторії у Львові (1851 р.). Життєвий і творчий шлях М. Вербицького, І. Лаврівського, С. Воробкевича, В. Матюка, А. Вахнянина, Д. Січинського, О. Нижанківського, Г. Топольницького, В. Шухевича. Фольклористична діяльність: С. Воробкевич, В. Матюк,

П. Бажанський. Жанри композиторської творчості: духовна музика та світська хорова музика – М. Вербицький, І. Лаврівський, П. Бажанський, В. Матюк, О. Нижанківський, Д. Січинський, Г. Топольницький. Патріотичні пісні й кантата М. Вербицького «Заповіт». Музика до театральних спектаклів – М. Вербицький, І. Лаврівський, В. Матюк. Поява першої української опери в Західній Україні – «Купало» А. Вахнянина. Камерно-інструментальна творчість М. Вербицького. Камерно-вокальна творчість М. Вербицького та Д. Січинського. Фортепіанні мініатюри Д. Січинського та О. Нижанківського.

Література основна: 6, 7, 8.

Додаткова: 4, 7, 8.

Тема 2.4. Розквіт романтичного стилю у творчості М. Лисенка

М. Лисенко: особистість, життєвий і творчий шлях, різнобічна діяльність (громадсько-політична, музично-просвітницька, виконавська, педагогічна, фольклористична). Естетичні засади творчості М. Лисенка. Сильові риси творчості М. Лисенка – новий етап розвитку національної музичної культури. Дві лінії в романтичному стилі М. Лисенка: фольклористична та індивідуалізовано-романтична. Створення М. Лисенком української національної моделі романтичного стилю. Новаторські риси у різних жанрах творчості. Обробки народних пісень (хорові, камерно-вокальні) – еволюційні тенденції з погляду створення відповідності між народною піснею та композиторським опрацюванням. Національні риси музичного стилю у ладо-гармонічних, поліфонічних та фактурних особливостях.

Вокальні жанри. Хорова музика – особлива вага цього жанру, який виконував як естетично-художню, так і суспільно-виховну функцію. Створення у хоровій музиці образу народу, втілення громадянської тематики. Створення нових жанрів хорової музики – хорової поеми, багато частинної кантати, одночастинної кантати-поєми. Камерно-вокальна творчість – піднесення цього жанру з аматорського до високопрофесійного рівня. Особливості втілення народної сфери у солоспівах на тексти Т. Шевченка, зародження у цьому жанрі історичної тематики (козацької та гайдамацької). Психологічне поглиблення образності у суб'єктивній, інтимній ліриці. Формування нових жанрових різновидів – романсу-монологу, романсу-балади, драматичної сценки.

Оперна творчість. Створення М. Лисенком класичних зразків національної опери, її жанрових різновидів (історична героїко-епічна опера, лірико-комічна, лірико-побутова, дитяча, опера-сатира, опера-мініатюра). Особливості втілення творів М. Гоголя в операх М. Лисенка. Образ народу в операх М. Лисенка. Поєднання реалістичних рис у втіленні народного образу з романтичними, романтичні риси у сфері народної лірики, співіснування двох стильових ліній: фольклористичної та індивідуалізовано-романтичної. Зародження у творчості Лисенка нового жанру – камерної ліричної опери («Ноктюрн»). Фортепіанна творчість, збагачення фортепіанної музики новими образами, жанрами, формами. Досягнення високого художнього рівня та професійної майстерності в цьому жанрі. Еволюційні тенденції – визрівання ознак національного стилю.

Література основна: 6, 7, 8.

Додаткова: 1, 7, 9.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Навчальні досягнення із дисципліни «Історія музики: Історія української музики» оцінюються за кредитно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного та підсумкового оцінювань здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю.

Кожний модуль включає бали за відвідування лекцій, відвідування і роботу на семінарських, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом на лекційних, практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдань;
- якість виконання завдань.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю подано у таблиці

Семестр 3

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекційних занять	1	3	3	5	5
Відвідування семінарських занять	1	2	2	3	3
Робота на семінарських заняттях	10	2	20	3	30
Відвідування лабораторних занять	1	-	-	1	1
Робота на лабораторних заняттях	10	-	-	1	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20
Разом			70		94
Максимальна кількість балів: 164					
Коефіцієнт: 1,64					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ п/п	Тема	Зміст завдань
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Музична культура першої половини XIX ст.		
1.1.	Витоки української музичної культури. Музика Київської Русі	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати характерні ознаки культури архаїки. 3. Створити таблицю жанрів українського музичного фольклору. 4. Слухати і співати пропоновані зразки давніх українських народних пісень календарно-обрядового циклу, голосінь, билин. 5. Виписати характерні ознаки культури епохи Середньовіччя. 6. Створити таблицю характеристик основних галузей культури епохи Київської Русі. 7. Ознайомитися (фото, відео, екскурсії) з архітектурними пам'ятками епохи Київської Русі. 8. Слухати й аналізувати пропоновані зразки церковної монодії.
1.2.	Українська музична культура XVI – першої половини XVIII ст. Музичне бароко	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати характерні ознаки культури ренесансного типу. 3. Ознайомитися (фото, відео, екскурсії) з пам'ятками архітектури та малярства XVI – першої половини XVIII ст. 4. Законспектувати інформацію про видатних українських вчених та музикантів XVI – першої половини XVIII ст. 5. Виписати характерні ознаки культури бароко. 6. Слухати й аналізувати пропоновані зразки кантів, партесних творів, дум. 7. Ознайомитися з працею М. Дилецького «Музична граматика». 8. Розучити і співати пропоновані зразки кантів.
1.3.	Українська музична культура другої половини XVIII ст. Хоровий концерт у творчості М. Березовського, Д. Бортнянського, А. Веделя	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати характерні ознаки доби Просвітництва та класицистичного стилю. 3. Законспектувати інформацію про українських вчених і митців XVIII ст., які працювали в Росії. 4. Ознайомитися (фото, відео, екскурсії) з пам'ятками архітектури та малярства другої половини XVIII ст. 5. Законспектувати творчі біографії М. Березовського, Д. Бортнянського, С. Дегтяревського, А. Веделя. 6. Створити порівняльну таблицю ознак партесного та хорового 4-голосного концерту. 7. Слухати й аналізувати пропоновані зразки хорових концертів М. Березовського, Д. Бортнянського, А. Веделя. 8. Розучити і співати пропоновані фрагменти хорових концертів М. Березовського, Д. Бортнянського, А. Веделя.
1.4.	Розвиток світських жанрів у творчості композиторів другої половини XVIII ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати визначення основних понять і термінів з теми. 3. Створити таблицю світських жанрів професійної музики, що з'явилися у творчості українських композиторів XVIII ст. 4. Законспектувати основні відомості біографій Г. Сковороди, І. Хандошка, А. Розумовського. 5. Виписати ознаки впливу італійської та французької опери на оперну творчість Д. Бортнянського. 6. Слухати й аналізувати пропоновані опери Д. Бортнянського. 7. Виписати ознаки інструментальної творчості М. Березовського,

		Д. Бортнянського, І. Хандошка. 8. Слухати й аналізувати пропоновані інструментальні твори М. Березовського та Д. Бортнянського, І. Хандошка.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Українська музика епохи Романтизму		
2.1.	Українська музика першої третини XIX ст.: зародження романтизму	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати характерні ознаки романтичного стилю. 3. Створити таблицю основних галузей і жанрів української музичної культури першої третини XIX ст. 4. Законспектувати основні відомості про життя і творчість братів Лизогубів, М. Маркевича, Т. Шпаковського, Й. Витвицького. 5. Слухати пропоновані твори братів Лизогубів, М. Маркевича, Т. Шпаковського, Й. Витвицького, симфонію невідомого автора. 6. Аналізувати образний зміст і стилістику вивчених творів. 7. Розучити і співати пропоновані зразки жанру пісні-романсу кінця XVIII – першої третини XIX ст. 8. Ознайомитися з пропонованими творами української драматургії кінця XVIII – першої третини XIX ст.
2.2.	Музична культура Наддніпрянської України середини – другої половини XIX ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати визначення основних понять і термінів. 3. Створити хронологічні таблиці творчих біографій С. Гулака-Артемовського, П. Сокальського, М. Аркаса, П. Ніщинського, М. Колачевського, П. Демущького. 4. Ознайомитися із пропонованими творами української літератури того часу: Т. Шевченка, Марко Вовчок, І. Нечуя-Левицького та ін. 5. Виписати жанрово-стильові особливості першої української національної опери. 6. Слухати й аналізувати пропоновані твори С. Гулака-Артемовського, П. Сокальського, П. Ніщинського, М. Колачевського, М. Аркаса. 7. Ознайомитися зі змістом публіцистичних та фольклористичних праць П. Сокальського. 8. Розучити і співати пропоновані фрагменти вокальних партій опери С. Гулака-Артемовського «Запорожець за Дунаєм».
2.3.	Музична культура Галичини середини – другої половини XIX ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати визначення основних понять і термінів. 3. Створити хронологічні таблиці творчих біографій М. Вербицького, П. Бажанського, А. Вахнянина, В. Матюка, Д. Січинського, І. Топольницького. 4. Ознайомитися із пропонованими творами галицьких письменників XIX ст.: М. Шашкевича, І. Гушалевича, Ю. Федьковича та ін. 5. Виписати основні напрями розвитку хорової музики Галичини середини – другої половини XIX ст. 6. Слухати й аналізувати пропоновані твори М. Вербицького, П. Бажанського, А. Вахнянина, В. Матюка, Д. Січинського, І. Топольницького 7. Виписати особливості розвитку музичного театру та інструментальних жанрів у тогочасній галицькій музиці. 8. Розучити і співати пропоновані фрагменти творів М. Вербицького, А. Вахнянина, В. Матюка, Січинського.

2.4.	Розквіт романтичного стилю у творчості М. Лисенка	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати визначення основних понять і термінів. 3. Створити хронологічну таблицю творчої біографії М. Лисенка. 4. Ознайомитися з епістолярною спадщиною М. Лисенка та спогадами сучасників про нього. 5. Виписати національні різновиди романтичних жанрів у творчості М. Лисенка. 6. Слухати й аналізувати пропоновані твори М. Лисенка різних жанрів. 7. Ознайомитися зі змістом фольклористичних праць М. Лисенка. 8. Розучити і співати пропоновані фрагменти вокальних творів М. Лисенка.
------	---	--

Якість опрацювання самостійної роботи оцінюється за допомогою тестових завдань, розміщених на платформі Moodle. Результат визначається автоматизованою системою. Максимальна кількість балів за виконання завдань для самостійної роботи: 5.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням електронних завдань.

Форма проведення: комп'ютерне тестування Moodle

Максимальна кількість балів: 25 (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

6.4. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Разом – 60 год.: лекції – 16 год., семінарські – 10 год., лабораторні – 2 год., МКР – 4 год., самостійна робота – 28 год.

Модулі	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			
Назва модуля	Українська музична культура від найдавніших часів до XIX ст.				Українська музика епохи Романтизму			
Кількість балів за модуль	85 балів				109 балів			
	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.
Теми лекцій	Витоки української музичної культури. Музика Київської Русі	Українська музична культура XVI – першої половини XVIII ст. Музичне бароко	Українська музична культура другої половини XVIII ст. Хоровий концерт у творчості М. Березовського, Д. Бортнянського, А. Веделя	Розвиток світських жанрів у творчості композиторів другої половини XVIII ст.	Українська музика першої третини XIX ст.: зародження романтизму	Музична культура Наддніпрянської України середини – другої половини XIX ст.	Музична культура Галичини середини – другої половини XIX ст.	Розквіт романтичного стилю у творчості М. Лисенка
Лекції (8 балів)	1	1	1	-	1	1	1	2
Семінарські заняття (55 балів)			1+10	1+10		1+10	1+10	1+10
Лабораторні заняття (11 балів)								1+10
Самостійна робота (70 балів)	5	10	10	10	5	10	10	10
Види поточного контролю (50 балів)	Модульна контрольна робота (25 балів)				Модульна контрольна робота (25 балів)			
Підсумковий контроль	Усього – 194 бали Коефіцієнт – 1,94							

8. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Герасимова-Персидська Н. Специфіка національного варіанту бароко в українській музиці XVII ст. // Українське бароко та європейський контекст. К., 1991. С. 211-224.
2. Гусарчук Т.В. Артемій Ведель. Постаць митця у контексті епох : монографія. Ніжин, 2017.
3. Іваницький А. Українська народна музична творчість. К., 1990.
4. Корній Л.П. Історія української музики. Ч. I. Київ – Харків – Нью-Йорк: Вид. М. П. Коць, 1996. 315 с.
5. Корній Л. П. Історія української музики. Ч. II. Київ – Харків – Нью-Йорк: Вид. М.П.Коць, 1998. 390 с.
6. Корній Л. П. Історія української музики. Ч. III. XIX ст. Київ ; Нью-Йорк : Вид. М. П. Коць, 2001. 478 с.
7. Корній Л., Сюта Б. Історія української музичної культури : підручник. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2011. 736 с.
8. Лігус О. М. Українська фортепіанна музика XIX – початку XX ст. у контексті європейського романтизму: жанрово-стильова динаміка : монографія. Київ: Ліра-К, 2017. 224 с.
9. Цалай-Якименко О. Музично-теоретична думка на Україні в XVII ст. та праці М.Дилецького // Українське музикознавство. Вип. 6. К., 1971. С. 32-40.
10. Шевчук О. Структурні ознаки системи осьмогласся (за нотолінійними Ірмологіонами кінця XVI – початку XVIII ст.) // Студії мистецтвознавчі. Число 4. К., 2003. С. 36–48.

Додаткова:

1. Булат Т. П. Український романс. Київ, 1979.
2. Грица С. Мелос української народної епіки. Київ: Музична Україна, 2016.
3. М. Дилецький Граматика музикальна. М.– К., 1970.
4. Загайкевич М. Михайло Вербицький. Сторінки життя і творчості. Львів, 1998.
5. Загайкевич М. Музично-театральне життя першої половини XIX ст. // Київ музичний. К. : Наукова думка, 1982. С. 17–28.
6. Івченко Л. В. Музика в житті Андрія Розумовського // Український музичний архів. Вип. 2. К., 1999. С. 102-121.
7. Історія української музики: У 6 т., Т. 2: XIX ст. НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського; Київ : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2009. 800 с.
8. Кияновська Л. О. Стильова еволюція галицької музичної культури XIX – XX ст. : монографія. Тернопіль: Астон, 2000. 339 с.
9. Лисенко М. Характеристика музичних особливостей українських дум і пісень у виконанні кобзаря Вересая. К., 1978.
10. Майбурова К. Глухівська школа півчих XVIII ст. та її роль у розвитку музичного професіоналізму на Україні та в Росії // Українське музикознавство. Вип.6. 1971. С. 126-136.
11. Православна монодія: її богословська, літургична та естетична сутність: Наук. вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського [Упоряд. О. Ю. Шевчук]. Вип. 15.К., 2001.
12. Рицарева М. Г. Про хоровий концерт Максима Концевича // Українська музична спадщина: Статті. Матеріали. Документи. Вип. 1. За ред. М. М. Гордійчука. К., 1989. С. 134-151.

13. Степаненко М. Б. Музично-історичні етюди. К. : Гроно, 2012. 160 с.
14. Фільц Б. М. Музичні цехи на Україні (XVI – XIX ст.) // Українське музикознавство. Вип. 17. К., 1982. С. 33–45.
15. Цалай-Якименко О. Ф. З духовних скарбниць української церкви // Духовні співи давньої України: Антологія. [Вступ. стаття О. Цалай-Якименко]. К., 2000. С. 7–16.
16. Чудінова І. А. Клирошани – українці Олександрівського монастиря (до питання ролі українських впливів на становлення петербурзької культури) // З історії української музичної культури. К., 1991. С. 53-63.
17. Шамаєва К. І. Музична освіта в Україні у першій половині XIX ст. К., 1996.
18. Юрченко М. Максим Березовський в Італії // Українська музична спадщина. Вип. 1. С. 67–79.

9. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Електронний навчальний курс «Історія музики: українська музика»:
Режим доступу <http://elearning.kubg.edu.ua/course>

Словник-довідник музичних термінів: Режим доступу
<http://term.in.ua/>

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Музична культура від давніх часів до XVIII ст.

Семінарське заняття № 1 (2 год.)

Тема 1.3. Українська музична культура другої половини XVIII ст.

1. Історичні умови розвитку української музичної культури другої половини XVIII ст.
2. Українські вчені та митці XVIII ст. на службі в Російській імперії.
3. Трагізм творчих доль М. Березовського, С. Дегтяревського та А. Веделя.
4. Життєвий і творчий шлях Д. Бортнянського.
5. Хоровий концерт у творчості М. Березовського.
6. Етапи еволюції хорового концерту Д. Бортнянського.
7. Стильові особливості жанру хорового концерту А. Веделя.

Література основна: 2, 5, 7.

Додаткова: 6, 10, 12, 16, 18.

Семінарське заняття № 2 (2 год.)

Тема 1.4. Розвиток світських жанрів у творчості композиторів другої половини XVIII ст.

1. Жанри ужиткового репертуару в розвитку домашнього музикування.
2. Роль родини Розумовських у розвитку української музичної культури XVIII ст.
3. Традиції італійської та французької опери в оперній творчості Д. Бортнянського.
4. Риси стилю оркестрової музики Д. Бортнянського.
5. Симфонія C-dur М. Березовського: жанрово-стильові особливості.
6. Стильові ознаки сонатної творчості М. Березовського та Д. Бортнянського.
7. Зародження жанру пісні-романсу у творчості Г. Сковороди.

Література основна: 2, 5, 7.

Додаткова: 6, 10, 12, 16, 18.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Музична культура першої половини XIX ст.

Семінарське заняття № 3 (2 год.)

Тема 2.2. Музична культура Наддніпрянської України середини – другої половини XIX ст.

1. Народницька ідеологія у розвитку музичної культури Наддніпрянської України середини – другої половини XIX ст.
2. Жанрові особливості опери С. Гулак-Артемовського «Запорожець за Дунаєм».
3. П. Сокальський: характеристика творчої діяльності.
4. Розвиток жанру симфонії у творчості М. Колачевського.
5. Хоровий рух у Наддніпрянщині середини – другої половини XIX ст.: подвижники, осередки, репертуар.
6. Особливості розвитку фортепіанної музики середини – другої половини XIX ст.
7. Музично-театральна творчість композиторів Наддніпрянщини середини – другої половини XIX ст.

Література основна: 6, 7, 8.

Додаткова: 1, 7, 13, 17.

Семінарське заняття № 4 (2 год.)

Тема 2.3. Музична культура Галичини середини – другої половини XIX ст.

1. Історичні та соціокультурні умови розвитку музичної культури Галичини середини – другої половини XIX ст.
2. Творча постать М. Вербицького: біографія, різні види діяльності, жанри творчості, риси стилю.
3. Хоровий рух у Галичині середини – другої половини XIX ст.: подвижники, осередки, репертуар.
4. Музично-театральна творчість композиторів Галичини середини – другої половини XIX ст.
5. Творчий портрет А. Вахнянина: види діяльності, жанрово-стильові особливості композиторського доробку.
6. Розвиток інструментальної музики у творчості галицьких композиторів середини – другої половини XIX ст.
7. Біографія Д. Січинського, жанрово-стильові риси творчості.

Література основна: 6, 7, 8.

Додаткова: 4, 7, 8.

Семінарське заняття № 5 (2 год.)

Тема 2.4. Розквіт романтичного стилю у творчості М. Лисенка

1. М. Лисенко – творець національної моделі українського романтичного стилю.
2. Історична місія М. Лисенка в контексті розвитку української культури.
3. Біографія та етапи творчого шляху М. Лисенка.
4. Камерно-вокальна творчість М. Лисенка: жанрово-стильова характеристика.
5. Оперна творчість М. Лисенка: тематика, жанри, стильові ознаки.
6. Хорова діяльність і творчість М. Лисенка.
7. Особливості розвитку фортепіанної музики М. Лисенка.

Література основна: 6, 7, 8.

Додаткова: 1, 7, 9.

Лабораторне заняття № 1 (2 год.)

Тема 2.4. Розквіт романтичного стилю у творчості М. Лисенка

Студентський концерт: виконання самостійно розучених обробок українських народних пісень, романсів, фрагментів хорових творів М. Лисенка.

Література основна: 6, 7, 8.

Додаткова: 1, 7, 9.